

[Poul Hartling.]

stærk og dygtig repræsentation som overhovedet gør ligt. I alt internationalt samarbejde spiller det en afgørende rolle, at vore synspunkter kan fremføres af så kompetente personer som muligt. Én ting er stemmewægt og landets størrelse, en anden og mindst lige så vigtig er argumenternes styrke og den dygtighed og klarhed, hvormed de fremføres.

Økonomisk står vi også ved begyndelsen til noget nyt. Mange forhold skal tilpasses det samarbejde, vi nu som medlemmer af EF går ind i, men hvis vi fører en forstandig politik, skulle det alt i alt kunne føre til en væsentlig forbedring af dansk økonomi. Vi har nu chancen for at komme det problem til livs, som har plaget os igennem 10—12 år, nemlig underskuddet på udenrigshandelen.

Åbningsstalen har nogle meget selvbevidste og optimistiske ord om dette problem. Inden de højtærede ministre kommer for højt op, er det måske værd at gøre opmærksom på, at den forbedring, som også jeg med glæde noterer, og som enhver dansk må glæde sig over, ikke uden videre kan tages til indtægt af den socialdemokratiske regering. En nøgtern bedømmelse viser, at der er tre hovedgrunde til det forbedrede betalingsbalancetal, som første halvår 1972 udviste.

Den første grund er, at den afdæmpning af efterspørgslen, som den forrige regering havde begyndt, nu er slået igennem. Forbedringen af betalingsbalancen var nemlig begyndt inden regerings skiftet i efteråret 1971. Den er glædeligvis fortsat, idet dog juli- og augusttallene advarer mod for megen optimisme.

Den anden grund har regeringen et direkte ansvar for; det er den importafgift, som blev indført for nøjagtig 1 år siden. Med alle de ulemper, den har haft, og derfor også ukontrollable virkninger, har afgiften nok medført en vis begrænsning af importen, men det er klart, at dette er en midlertidig forbedring. Den har i sin årsag i, at import er blevet udskudt, der er blevet tæret på lagrene, man har afventet afgiftens aftrapning, og man har vel også afventet EF-afgørelsen. Det kan meget vel vise sig, at den opdæmpning, som er sket, nu afløses af meget store importtal i de kommende

måneder og et meget stort valutaforbrug. Derfor er der grund til advarende at understrege det midlertidige i forbedringen. Den må ikke føre regeringen til nogen letsindighed.

Den tredje og mest afgørende grund til forbedringen i foråret 1972 er imidlertid et meget bedre bytteforhold. Det kan opgøres til en gevinst for Danmark på ca. 2 milliarder kr. på årsbasis, hvilket betyder, at halvdelen af den forbedring, som første halvår 1972 viser, er en foræring, der skyldes bytteforholdet. Vi har på grund af medlemskabet i EF grund til at vente en forøget valuta-indtjening i 1973 på netto $1\frac{3}{4}$ milliard kr. Dette vil give os en væsentlig lettelse i vores situation, vel at mærke hvis vi ikke ved letsindig økonomisk politik sætter den over styr forinden. Spørgsmålet er, om regeringen og det flertal, som bærer den og styrer den, vil være i stand til at føre en sådan politik, at vi kan udnytte den mulighed, som vi nu får. Det vil kræve en bevidst tilbageholdenhed i offentlige udgifter. Om vore erfaringer i så henseende og regeringens manglende evne og vilje til at holde igen, efter hvad vi hidtil har set, vil hr. Enggaard siden sige nogle bemærkninger. Jeg skal nøjes med at sige, at de brændende punkter vil blive det offentliges forbrug og den indenlandske byggesektor. Vi må vente en stærkt øget aktivitet nu, og for så vidt den foregår i eksporterhvervene eller i de erhvervsgrøene, der skal konkurrere med udlandet, er denne øgede investering og igangsætning i høj grad af det gode.

Derfor må det være et klart mål for vores politik, at vi tilvejebringer det bedst mulige økonomiske grundlag for vor indtræden i EF, at vi ikke lægger sten i vejen for erhvervslivet, at vi ikke forøger omkostningsniveauet med vore foranstaltninger, men at vi tværtimod af alle kræfter holder igen.

Det gælder naturligvis også indkomst udviklingen. På disse områder er åbningsstalen ubestemt og bevæger sig omkring problemerne med vage og svage ord. Regeringen fremlægger ikke nogen vurdering. Det siges blot, at man vil respektere overenskomstparternes selvstændige funktioner. Hvis man så vil spørge, hvordan det skal gå med de offentligt ansatte, altså dér, hvor staten selv sidder ved bordet og har direkte an-